

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Met de Zesde Staatshervorming werden heel wat bevoegdheden van het federale beleidsniveau overgeheveld naar de gewesten en de gemeenschappen. Dit heeft ertoe geleid dat bestaande regelgeving werd herschreven of dat nieuwe regelgeving werd uitgewerkt. Om te vermijden dat hierdoor lacunes ontstaan of dat ongewenste effecten gegenereerd worden, sluiten de betrokken gewesten en gemeenschappen samenwerkingsakkoorden af.

Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de mobiliteitshulpmiddelen. Zowel de mobiliteitshulpmiddelen die werden overgedragen naar de gemeenschappen en de gewesten met de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming en voorheen vergoed werden door de federale overheid via de ziekte- en invaliditeitsverzekering als de mobiliteitshulpmiddelen die al door de gemeenschappen vergoed worden op grond van hun bevoegdheid inzake het beleid van personen met een handicap (art. 5, §1, II,4° Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen).

De basisprincipes van dit samenwerkingsakkoord zijn:

- Het verzekeren van de continuïteit in de dienstverlening;
- Het garanderen van de rechtszekerheid.

Om deze principes te garanderen wordt in dit samenwerkingsakkoord duidelijk omschreven welke criteria gehanteerd worden om - bv. bij verhuis - te bepalen welke deelentiteit zal instaan voor de vergoeding van het mobiliteitshulpmiddel. Tevens worden in dit samenwerkingsakkoord een aantal maatregelen genomen om – bv. bij verhuis – te vermijden dat de aanvraagprocedure helemaal opnieuw moet gestart worden.

De finaliteit van een staatshervorming is dat de gemeenschappen en gewesten een eigen beleid kunnen uitstippelen. In dit samenwerkingsakkoord waken we erover dat deze autonomie niet leidt tot een onbillijke toename van de administratieve lasten bij de burger en bij alle betrokken actoren. Zonder dat hierbij afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van iedere deelentiteit om eigen procedures en maatregelen uit te werken.

Voor de burger betekent dit dat de documenten voor een aanvraag van een mobiliteitshulpmiddel bij renting (medisch voorschrift, indicatiestelling,...) ook gelden, als de persoon na de aanvraag - en voor de aflevering van het mobiliteitshulpmiddel - verhuist naar een andere deelentiteit. Bij verhuis zal dan wel de procedure van de nieuwe entiteit moeten gevolgd worden.

Voor de professionele actoren betekent dit dat een erkenning in één van de deelentiteiten wordt gelijkgesteld met een erkenning in de andere deelentiteiten, maar dat iedere deelentiteit de mogelijkheid heeft om bv. voor de doelgroep van snel degeneratieve aandoeningen bijkomende criteria op te leggen entiteiten. Gelijkwaardigheid van de erkenningen is het uitgangspunt, waarbij iedere entiteit de mogelijkheid gelaten wordt om specifieke criteria of competenties te eisen in functie van specifieke prestaties.

Voor de producenten en distributeurs van mobiliteitshulpmiddelen betekent dit dat we afspreken om een systeem uit te bouwen, waarbij producenten en leveranciers slechts één keer een aanvraag tot

validering van een product moeten doen. Daarbij behouden de verschillende deeltiteiten de autonomie om te valideren en de vergoeding te bepalen. Dit geldt niet voor de Duitstalige Gemeenschap, omdat zij niet langer met een productlijst werken.

B. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1. Dit artikel bevat een opsomming van definities die verder gebruikt worden in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

Art. 2. Met de Zesde Staatshervorming zijn verschillende bevoegdheden vanuit de ziekte- en invaliditeitsverzekering overgedragen naar de gemeenschappen en de gewesten. Dit samenwerkingsakkoord heeft echter enkel betrekking op de mobiliteitshulpmiddelen. Voor de overige bevoegdheden worden afzonderlijke samenwerkingsakkoorden afgesloten.

Art. 3. Het samenwerkingsakkoord heeft betrekking op iedereen die zijn of haar domicilie heeft in België en op personen die rechten openen binnen de toepassing van de Europese en internationale regelgeving

Art. 4. Met dit samenwerkingsakkoord leggen de betrokken gemeenschappen en gewesten de basisprincipes van het samenwerkingsakkoord vast: continuïteit in de dienstverlening en rechtszekerheid. Hiermee willen de deeltiteiten vermijden dat personen verstoken blijven van een mobiliteitshulpmiddel omwille van mogelijke lacunes of onverenigbaarheden in nieuwe regelgeving die de gemeenschappen en gewesten in uitvoering van de Zesde Staatshervorming zullen uitvaardigen.

Art. 5. Als criterium om te bepalen welke deeltiteit instaat voor het verlenen van het mobiliteitshulpmiddel en voor de financiering ervan hanteren we het domicilieadres van de aanvrager. Voor personen die gebruik maken van hun recht op vrij verkeer is dat de deeltiteit waarin de exploitatiezetel van de werkgever van de aanvrager zich bevindt. Voor personen die gepensioneerd zijn en recht hebben op een Belgisch pensioen en wonen in een andere Lidstaat, is het de exploitatiezetel van de werkgever van de aanvrager waar hij werkte voor zijn pensioen.

Het tweede lid van paragraaf 1 van dit artikel handelt specifiek over Brussel. Wie in Brussel woont en aangesloten is bij de Vlaamse sociale bescherming kan zijn aanvraag voor een mobiliteitshulpmiddel zowel bij de Vlaamse sociale bescherming indienen als bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Hierover is een apart samenwerkingsakkoord gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Iedere deeltiteit heeft zijn eigen procedures en aanvraagformulieren. Bij het indienen van een aanvraag moeten deze procedures gevolgd worden. Tevens moet het aanvraagformulier van de betrokken deeltiteit gebruikt worden. De arts, de indicatiesteller of de bandagist hoeven echter niet gedomicilieerd te zijn in de deeltiteit waar de aanvraag wordt ingediend. Gelijkwaardigheid van de erkenningen is het uitgangspunt.

Art. 6. Om de te vermijden dat bij verhuis van een persoon met een zorgbehoefte een aanvraag die reeds gestart is, volledig opnieuw moet worden ingediend spreken alle deeltiteiten af dat het dossier met alle relevante informatie wordt bezorgd aan de rechthebbende of aan het loket dat instaat voor de verdere afhandeling van het dossier. De nieuwe deeltiteit kan het dossier van de

rechthebbende opvolgen en dan op basis van die gegevens – desgevallend aangevuld met gegevens die volgens de procedure van de nieuwe entiteit noodzakelijk zijn – een beslissing nemen.

Art. 7. In geval een mobiliteitshulpmiddel middels een verhuursysteem ter beschikking wordt gesteld, dan engageert de verhurende deelentiteit zich ertoe dat de personen die naar een andere deelentiteit verhuizen nog drie maanden verder gebruik kunnen maken van het verhuurde mobiliteitshulpmiddel. Op die manier geven we de betrokken persoon voldoende tijd om een nieuwe aanvraag in te dienen in de ontvangende deelentiteit.

Art. 8. Als een persoon verhuist nadat hij een aanvraag voor een mobiliteitshulpmiddel heeft ingediend en voor de beslissing genomen is, dan wordt in het verkoopsysteem de hele procedure verder afgewerkt in de deelentiteit waar de aanvraag werd ingediend. De deelentiteit die de beslissing neemt staat ook in voor de vergoeding van het mobiliteitshulpmiddel.

In geval van een verhuursysteem wordt de verdere procedure afgehandeld in de andere deelentiteit. Alle relevante informatie wordt bezorgd aan de persoon met een zorgbehoefte of aan het loket dat instaat voor de verdere behandeling van het dossier. Bedoeling is dat medische voorschriften, indicatiestellingen of rapporten die in het kader van de lopende, oorspronkelijke aanvraag reeds bezorgd werden, kunnen hergebruikt worden conform artikel 6.

Art. 9. Bij verhuis gelden niet langer de hernieuwingstermijnen van de oorspronkelijke deelentiteit, maar wel de termijnen van de nieuwe deelentiteit.

Art.10. Wie in een deelentiteit gemachtigd is als bandagist / orthopedisch technoloog in de mobiliteitshulpmiddelen wordt in de andere deelentiteiten gelijkgesteld. Hij kan dus ook in de andere deelentiteit verstrekkingen uitvoeren en factureren op voorwaarde dat hij de procedure van de betrokken deelentiteit volgt.

Iedere deelentiteit behoudt wel de bevoegdheid om de gelijkstelling van een bandagist te schorsen of in te trekken als hij niet aan de voorwaarden van de betrokken deelentiteit voldoet of niet aan de bijkomende criteria voldoet die een deelentiteit kan opleggen voor specifieke doelgroepen.

Als een deelentiteit de gelijkstelling van een bandagist schorst of intrekt, dan moeten de andere entiteiten daarvan op de hoogte gebracht worden.

Art. 11. Een deelentiteit kan bijkomende machtigingsvoorwaarden opleggen voor zijn bandagisten / orthopedisch technologen in de mobiliteitshulpmiddelen. Deze voorwaarden gelden dan ook in het kader van de gelijkstelling. Met andere woorden: een bandagist die niet aan de bijkomende voorwaarden beantwoordt van een deelentiteit kan in de betrokken deelentiteit ook niet gelijkgesteld worden. De deelentiteiten spreken af om met mekaar in overleg te gaan, vooraleer bijkomende voorwaarden worden opgelegd.

Art. 12. België is een kleine markt voor producenten en verdelers van mobiliteitshulpmiddelen. Als de aanvraag voor de erkenning van een hulpmiddel door de staatsvorming nu in drievoud zou moeten gebeuren, dan wordt die markt nog kleiner wat ook een negatieve impact kan hebben op de kostprijs voor een mobiliteitshulpmiddel. Daarom wordt afgesproken om een systeem te ontwikkelen waarbij een aanvraag tot erkenning van een hulpmiddel slechts één keer moet ingediend worden en waarbij iedere deelentiteit – met uitzondering van de Duitse Gemeenschap - toch zijn autonomie wat betreft de voorwaarden voor de terugbetaling van producten.

Art. 13. Het is belangrijk dat de expertise met betrekking tot mobiliteitshulpmiddelen wordt gedeeld. Het aantal specialisten in die materie is immers vrij beperkt. Daarom engageren de deelentiteiten zich ertoe om hun adviescommissies open te stellen voor waarnemers uit de andere deelentiteiten.

Art. 14. Daarnaast wordt een overlegorgaan gecreëerd waar de expertise uit de verschillende deelentiteiten gebundeld wordt met het oog op kennisdeling en – waar mogelijk – met het oog op een afgestemd beleid inzake de erkenning van producten.

Art. 15. Gegevensuitwisseling vormt een belangrijk aspect van het samenwerkingsakkoord. Gegevensuitwisseling is een voorwaarde om bv. cumulregels toe te passen en hernieuwingstermijnen in rekening te brengen.

Art. 16. Dit artikel legt de datum van inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord vast en voorziet een uitzondering voor artikel 12 dat inwerking treedt op een gemeenschappelijke datum bepaald door een besluit van elk van de bevoegde regeringen. Dit artikel regelt ook de opzeggingsmodaliteiten.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN